

Prishtinë, më 30 qershor 2016
Nr. ref.: RK957/16

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

né

rastin nr. KI51/16

Parashtrues

Xhemil Vraniqi

**Vlerësim i kushtetutshmërisë së
Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 294/2015,
të 10 nëntorit 2015**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Robert Carolan, gjyqtar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gérxhaliu-Krasniqi, gjyqtare, dhe
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kérkesës

1. Kérkesa është dorëzuar nga z. Xhemil (gjithashtu i referuar edhe si Gjamil) Vraniqi nga Prishtina (në tekstin e mëtejmë: parashtruesi i kérkesës), të cilin e përfaqëson vajza e tij Saranda Vraniqi.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kérkesës konteston Aktgjykimin e Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 294/2015, të 10 nëntorit 2015, i cili i është dorëzuar më 14 dhjetor 2015.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të kontestuar, për të cilin parashtruesi pretendon se është i padrejtë. Megjithatë, parashtruesi i kérkesës nuk thekson se cilat të drejta të tij kushtetuese i janë shkelur.

Baza juridike

4. Kërkesa është bazuar në nenin 113.7 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Kushtetuta), në nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, Nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejmë: Ligi) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 11 mars 2016, parashtruesi e dorëzoi kérkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Gjykata).
6. Më 13 prill 2016, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Almiro Rodrigues gjyqtar raportues dhe Kolegin shqyrtyes, të përbërë nga gjyqtarët: Ivan Čukalović (kryesues), Arta Rama-Hajrizi dhe Gresa Caka-Nimani.
7. Më 22 prill 2016, Gjykata njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kérkesës dhe i dërgoi kopjen e kérkesës Gjykatës Supreme.
8. Më 18 maj 2016, Kolegji shqyrtyes shqyrtoi raportin e gjyqtarit rapportues dhe i rekomandoi njëzëri Gjykatës papranueshmërinë e kérkesës.

Përbledhja e fakteve

9. Më 5 shkurt 1980, parashtruesi i kérkesës me Vendimin (nr. 02-247/1) të Radio Televizionit të Prishtinës (në tekstin e mëtejmë: RTP) fitoi të drejtën për shfrytëzimin e një banese njëdhomëshe me sipërfaqe prej 32 m² që gjendej në rrugën “Nëna Terezë”, hyrja 32 - A.
10. Më 7 shkurt 1985, Bashkësia Vetëqeverisëse e Interesit (në tekstin e mëtejmë: BVI) me parashtruesin e kérkesës lidhi kontratë (nr. 1193/11983) për shfrytëzimin e banesës.
11. Më 30 shtator 1985, Kuvendi Komunal i Prishtinës (Vendimi nr. 360-626) ia ndau bashkëshortes së parashtruesit të kérkesës banesën njëdhomëshe në Bllokun I, ndërtesa nr. 3, banesa nr. 5.

12. Më 8 janar 1986, u nënshkrua një marrëveshje (Nr. 01-58/1) ndërmjet katër palëve: Drejtorit të RTP-së, Kuvendit të Komunës së Prishtinës, BVI për banim, dhe Ndërmarrjes shoqërore "Gërmia Comerce" nga Prishtina (në tekstin e mëtejmë: NSH "Gërmia Comerce").
13. Me këtë marrëveshje RTP, BVI dhe Kuvendi Komunal i Prishtinës u obliguan që NSH "Gërmia Comerce" t'i jepin banesën që gjendej në rrugën "Nëna Terezë" si dhe banesën që i ishte ndarë bashkëshortes së parashtruesit (të dyja njëdhomëshe) ndërsa NSH "Gërmia Comerce" u obligua që RTP-së t'ia jepë, për shfrytëzim nga parashtruesi, banesën në lagjen "Bregu i Diellit", në rrugën nr. 3, lamela 22/3, në sipërfaqe prej 90.93 m².
14. Parashtruesi i kërkesës thekson se menjëherë pas nënshkrimit të marrëveshjes u vendos me familjen e tij në banesë, edhe pse kurrë nuk mori aktvendim për shfrytëzimin e banesës në fjalë.
15. Më 13 maj 1988, Gjykata Ekonomike e Qarkut në Prishtinë (Aktgjyktimi E. nr. 1038/87) e anuloi marrëveshjen (nr. 01-58/1) e lidhur ndërmjet katër palëve. Megjithatë, parashtruesi i kërkesës vazhdoi të jetojë në banesën në lagjen "Bregu i Diellit".
16. Më 24 shtator 1992, NSH "Gërmia Commerce" (Vendimi nr. 506) ia ndau punëtorit Z. H. banesën në rrugën "Nëna Terezë".
17. Më 11 mars 1993, Kuvendi Komunal i Prishtinës (Vendimin nr. 360-359) urdhëroi dëbimin e parashtruesit nga banesa në lagjen "Bregu i Diellit", me arsyetimin se ishte vendosur në "*mënyrë të paligjshme*".
18. Më 29 tetor 1993, në bazë të këtij urdhri parashtruesi i kërkesës u dëbua nga banesa në lagjen "Bregu i Diellit" dhe e njëjtë banesë iu nda një punëtori tjetër të RTP-së.
19. Në vitin 2008, parashtruesi i kërkesës inicioi kontest në Drejtorinë për Çështje Pronësore dhe Banesore (Housing and Property Directorate - HPD) lidhur me banesën në lagjen "Bregu i Diellit". Ai e humbi këtë kontest, pasi që e drejta për shfrytëzim i ishte njohur një punëtori tjetër të RTP-së.
20. Pastaj, parashtruesi ushtroi padi në Gjykatën Komunale në Prishtinë, duke kërkuar që t'i kthehet "*banesa e cila gjendet në rrugën "Nëna Terezë", [...] dhe të njëjtën të ja dorëzojnë në shfrytëzim dhe posedim paditësit në afat prej 15 ditësh nga marrja*".
21. Më 15 janar 2013, Gjykata Komunale në Prishtinë (Aktgjyktimi C. nr. 1981/08) e refuzoi si të pabazuar kërkesëpadinë e parashtruesit.
22. Gjykata Komunale konstatoi se parashtruesi i kërkesës "*për një periudhë për më shumë së 20 vite nuk e ka shfrytëzuar banesën kontestuese prandaj kontrata mbi shfrytëzimin e banesës éshtë shuar sipas fuqisë ligjore*".
23. Gjykata Komunale konstatoi shuarjen e kontratës "*pasi që sipas dispozitës së nenit 29 pika 5 e Ligjit mbi të marrëdhëniet banesore parashihet se: "nëse*

bartësi i të drejtës banesore dhe anëtare e familjes së tij nuk e shfrytëzojnë banesën pandërprere me gjate së 5 vite, e gjatë asaj kohe kanë jetuar diku tjetër në vend apo në botën e jashtme, kontrata mbi shfrytëzimin e banesës shuhet dhe bartësi i të drejtës banesore ka për detyrë t'i dorëzoj banesën e zbrazet dhënësi të banesës për shfrytëzim".

24. Parashtruesi i kërkesës paraqiti ankesë në Gjykatën e Apelit për shkak të "shkeljeve thelbësore të dispozitave të procedurës kontestimore, vërtetimit të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike dhe zbatimit të gabuar të së drejtës materiale".
25. Më 9 mars 2015, Gjykata e Apelit (Aktgjykimi AC. nr. 2150/13) e refuzoi si të pabazuar ankesën e parashtruesit dhe e vërtetoi Aktgjykimin e Gjykatës Komunale.
26. Parashtruesi paraqiti kërkesë për revizion në Gjykatën Supreme të Kosovës, për shkak të "shkeljeve thelbësore të dispozitave të procedurës kontestimore dhe zbatimit të gabuar të së drejtës materiale".
27. Më 10 nëntor 2015, Gjykata Supreme (Aktgjykimi Rev. nr. 294/2015) e refuzoi si të pabazuar kërkesën për revizion dhe e pranoi si të drejtë dhe të ligjshëm qëndrimin juridik të gjykatave të shkallës më të ulët.
28. Në fakt, Gjykata Supreme i vërtetoi aktgjykimet e gjykatave të shkallës më të ulët "pasi që aktgjykimet e tyre nuk përbajnë shkelje thelbësore të dispozitave të procedurës kontestimore e as zbatim të gabuar të së drejtës materiale".

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

29. Parashtruesi i kërkesës nuk thekson se cilat të drejta të tij kushtetuese ose cilat dispozita të Kushtetutës janë shkelur.
30. Parashtruesi i kërkesës thekson: "më është bërë një padrejtësi e madhe duke ma mohuar të drejtën qenësore të drejtave të njeriut, të drejtën për strehim"; ai gjithashtu shpreson se "më në fund drejtësia do të jetë ajo që çdo gjë të argumentuar edhe me fakte, të vendosë paanshmërisht dhe në mënyrë të drejtë".

Pranueshmëria e kërkesës

31. Gjykata shqyrton nëse parashtruesi i kërkesës i ka përbushur kriteret për pranueshmëri, të përcaktuara në Kushtetutë, të përcaktuara më tej në Ligj dhe të parashikuara me Rregulloren e punës.
32. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet paragrafëve 1 dhe 7 të nenit 113 [Juridikioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, i cili përcakton:

"1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

[...]

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

33. Gjykata, gjithashtu i referohet nenit 48 [Saktësimi i kërkesës] të Ligjit, i cili përcakton:

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj”.

34. Për më tepër, Gjykata merr parasysh rregullin 36 (1) d) dhe (2) d) të Rregullores së punës, i cili parasheh:

“(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

[...]

d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.

(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:

[...]

d) parashtruesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij”.

35. Në këtë drejtim, Gjykata së pari thekson se nuk është detyrë e Gjykatës të merret me gabimet e fakteve ose të ligjit (ligjshmëria) që pretendohen të jenë kryer nga gjykatat e rregullta, përveç dhe për aq sa ato të mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë e parashtruesit të mbrojtura me Kushtetutë (kushtetutshmëria).

36. Gjykata verën se parashtruesi në Gjykatë përsërit të njëjtat pretendime në baza të ligjshmërisë, të cilat i ka paraqitur në Gjykatën e Apelit dhe në Gjykatën Supreme; ai nuk ka dëshmuar pretendimin se të drejtat dhe liritë e tij të mbrojtura me Kushtetutë janë cenuar nga gjykatat e rregullta.

37. Gjykata Kushtetuese rithekson se nuk është detyrë e saj, sipas Kushtetutës, që të veprojë si gjykatë e shkallës së katërt lidhur me vendimet e nxjerra nga gjykatat e rregullta. Roli i gjykatave të rregullta është t'i interpretojnë dhe zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale (Shih, *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, Nr. 30544/96, Aktgjykim i GJEDNJ-së i 21 janarit 1999; shih, gjithashtu, rastin KI70/11, të parashtruesve *Faik Hima, Magbule Hima dhe Bestar Hima*, Gjykata Kushtetuese, Aktvendim për Papranueshmëri i 16 dhjetorit 2011).

38. Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës ka pasur mundësinë të paraqesë pranë gjykatave të rregullta arsyet materiale dhe ligjore relevante për zgjidhjen kontestit të tij; argumentet e tij u dëgjuan dhe u shqyruan në mënyrë të duhur nga gjykatat e rregullta; procedurat shikuar në tërësinë e tyre ishin të drejta dhe vendimet e nxjerra u arsyetuan në mënyrë të hollësishme.

39. Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës nuk ka paraqitur një pretendim preciz dhe konkret për shkelje të të drejtave të tij dhe nuk shpjegon se si dhe përsë aktgjykimi i Gjykatës Supreme mund të ketë shkelur të drejtat e tij kushtetuese; ai vetëm thekson se ka pasur shkelje të të drejtave kushtetuese pasi që Aktgjykimi i Gjykatës Supreme “*nuk është i drejtë*”. Ai nuk ka ofruar ndonjë provë *prima facie* që do të tregonte shkelje të të drejtave të tij kushtetuese (Shih, *Vanek kundër Republikës së Slllovakisë*, nr. 53363/99, GJEDNJ, Vendim i 31 majit 2005 dhe *Shub kundër Lituanisë*, nr. 17064/06, GJEDNJ, Vendim i 30 qershorit 2009).
40. Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës nuk pajtohet me konkludimin e gjykatave të rregullta për shuarjen e të drejtës së tij të pretenduar për shfrytëzimin e banesës. Shuarja e të drejtës së tij të pretenduar u diskutua dhe u vendos nga Gjykata Komunale.
41. Në fakt, Gjykata rikujton se Gjykata Komunale (Aktgjykimi C. nr. 1981/08) konstatoi përfundimin e kontratës pasi që parashtruesi i kërkesës nuk e kishte shfrytëzuar banesën kontestuese në një periudhë prej më shumë se 20 vjetësh dhe sipas nenit 29 pika 5 e Ligjit mbi marrëdhëni banesore, parashtruesi ishte obliguar ta dorëzonte banesën e zbrazët.
42. Gjykata konsideron se Aktgjykimi i Gjykatës Komunale në Prishtinë është i drejtë dhe i arsyetuar. Në fakt, në aktgjykim shpjegon në detaje pse kontrata e shfrytëzimit të banesës ishte shuar. Diskutimi dhe vendimi i Gjykatës Komunale u vërtetuan nga Gjykata Supreme dhe Gjykata e Apelit.
43. Gjykata më tej vëren se vërtetimi i fakteve dhe zbatimi i ligjit siç ishte kryer nga Gjykata Komunale si dhe arsyetimi dhe vendimi i saj u pranuan si të saktë nga Gjykata e Apelit dhe Gjykata Supreme.
44. Gjykata konsideron se nuk janë përbushur kriteret e pranueshmërisë të përcaktuara me Kushtetutë, dhe të parashikuara më tej me Ligj dhe me Rregullore të punës.
45. Për arsyet e lartpërmendura, Gjykata konkludon se kërkesa është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese dhe si e tillë është e papranueshme.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, nenet 20 dhe 48 të Ligjit dhe me rregullin 36 (1) (d) dhe (2) (d) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 18 maj 2016, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T' UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20. 4 të Ligjit; dhe
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari rapportues

Almiro Rodrigues

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

